

Viljandimaa

Kõrgeima IV tasandi teenuskeskused

Viljandimaal on üks kriteeriumitele vastav 4. tasandi teenuskeskus - Viljandi linn. Viljandi 4. tasandi teenuskeskuse rahuldava kättesaadavuse piirkonda (kuni 40 km, 60 min ühistranspordiga) kuulub 48 paikkonda, mis kõik kuuluvad Viljandi maakonda. Teenuspiirkonna elanike arv on piisav 4. tasandi teenuskeskuse rolli jätkusuutlikuks täitmiseks aastani 2030.

Keskuse paikkond	Elanike arv hea kättesaadavusega teenuspiirkonnas		Teenuskeskuse potentsiaalse kliendibaasi arvestuslik suurus		Potentsiaalsete gümnaasiumi-õpilaste arvu hinnang		Teenuspiirkonda haaratud paikkondade arv
	2011	2030 hinnang	2011	2030 hinnang	2011	2030 hinnang	
Viljandi linn	45773	38320	45773	38320	1246	951	48
<i>Proгноositav muutus Viljandimaa rahvastikus (2030)</i>	84%		84%		76%		

Piirkonnas on olemas kõigi olulisemate regionaalsete teenuste osutamiseks vajalik taristu – Viljandis (riigi)gümnaasium, maakonnaraamatukogu, maakondlik kultuurikeskus, pangakontor ja võistlusstaadion, keskuse lähedal kutsekool ja haigla ja maakondlik tervisespordikeskus.

Piirkonna-keskus	Gümnaasium	Kutsekool	Regionaal- ja maakonna-haigla	Pangakontor	Maakonna-raamatukogu	Võistlus-staadion	Tervisespordi-keskus
Viljandi linn	jah	Vana-Võidu	Jämejala	jah	jah	jah	Holstre-Polli Spordi- ja Puhkekeskus

Kõik elanikele ja asutustele suuremas mahus teenuseid osutavatest riigiasutustest omavad Viljandis regionaalset struktuuriüksust või teeninduspunkti. Haigekassa hüvitiste blankette väljastab maavalitsus (teenindusbüroo asub Tartus).

Piirkonna-keskus	EMTA teenindus-büroo	PPA teenindus	Maantee-ameti liiklus-registri büroo	Töötukassa osakond	SKA kliendi-teenindus	Haigekassa kliendi-teenidus-büroo	Keskonna-ameti kontor	PRIA teenindus-büroo	Põllu-majandus-ameti keskus
Viljandi linn	jah	jah	jah	jah	jah	maa-valitsus	jah	jah	jah

III tasandi teenuskeskused

Viljandimaal on üks kriteeriumitele vastav 3. tasandi teenuskeskust – Viljandi linn, mis 4. tasandi keskusena täidab vajadusel ka kõigi madalamate tasemetega keskuste rolli. Viljandi linna 3. tasandi teenuskeskuse teenuste rahuldava kättesaadavuse piirkonda (kuni 27 km, 45 min ühistranspordiga) kuulub 30 paikkonda.

Keskuse paikkond	Elanike arv hea kättesaadavusega teenuspiirkonnas		Teenuskeskuse potentsiaalse kliendibaasi arvestuslik suurus		Potentsiaalsete gümnaasiumi-õpilaste arvu hinnang		Teenuspiirkonda haaratud paikkondade arv
	2011	2030 hinnang	2011	2030 hinnang	2011	2030 hinnang	
Viljandi linn	35810	29979	33279	27860	981	748	30
<i>Prognoositav muutus Viljandimaa rahvastikus (2030)</i>	84%		84%		76%		

Lisaks kriteeriumitele vastavale Viljandi linnale on kriteeriumi lähedase kliendibaasi suuruse ning kauguse alusel põhjendatud määrata Viljandimaal täiendavalt veel kaks 3. tasandi teenuskeskust – Suure-Jaani linn ning Abja-Paluoja ja Karksi-Nuia ühise keskusega, milles kohalike kvaliteetteenuste kättesaadavus elanikele on tagatud keskuste vahel omavahel jagatuna.

Keskuse paikkond	Elanike arv hea kättesaadavusega teenuspiirkonnas		Teenuskeskuse potentsiaalse kliendibaasi arvestuslik suurus		Potentsiaalsete gümnaasiumi-õpilaste arvu hinnang		Teenuspiirkonda haaratud paikkondade arv	Kaugus lähimast kõrgema tasandi keskusest
	2011	2030 hinnang	2011	2030 hinnang	2011	2030 hinnang		
Abja-Paluoja linn	4252	3560	3613	3025	89	68	9	34,7
Karksi-Nuia linn	3738	3129	3474	2908	67	51	8	32,9
Suure-Jaani linn	7653	6407	4416	3697	188	143	13	24,3
<i>Prognoositav muutus Viljandimaa rahvastikus (2030)</i>	84%		84%		76%			

Kõigis kolmes teenuspiirkondade keskuses on olemas valdav osa kohalikest kvaliteetteenustest. Arenguvajadusi on Suure-Jaani piirkonnas, kus puudub Töötukassa büroo, ujula ning ehituskaupade kauplus.

Piirkonnakeskus	Gümnaasium	Kultuuri-keskus	Ujula	Esma- tasandi tervishoiu- keskus (perearst)	Hambaravi- kabinet	Apteek	Hooldekodu eakatele	Ehitus- kaupade kauplus
Abja-Paluoja linn	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Karksi-Nuia linn	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	
Suure-Jaani linn	jah	jah		jah	jah	jah	jah	
Viljandi linn	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah

Piirkonnakeskus	Kiirabiizam (brigaadi asukoht)	Riiklik päästekomando	Politsei- või konstaabli- jaoskond	Töötukassa büroo
Abja-Paluoja linn	jah	jah	jah	
Karksi-Nuia linn			jah	jah
Suure-Jaani linn	jah	jah	jah	
Viljandi linn	jah	jah	jah	jah

II tasandi teenuskeskused

Viljandimaal on seitse kriteeriumitele vastavat 2. tasandi teenuskeskust – lisaks 3. tasandi keskustele ka Mustla, Viiratsi ja Võhma. Teenuskeskuse teenuste rahuldava kättesaadavuse piirkonda (kuni 15 km, 30 min ühistranspordiga) kuulub Viljandil 16, Suure-Jaani 9, Abja-Paluoja ja Karksi-Nuia linnades 7, Mustlal 4 ja Viiratsil 3 paikkonda. Kõik piirkonnad on kliendibaasi ja selle prognoosi mõttes jätkusuutlikud vähemalt aastani 2030.

Keskuse paikkond	Elanike arv hea kättesaadavusega teenuspiirkonnas		Teenuskeskuse potentsiaalse kliendibaasi arvestuslik suurus		Potentsiaalsete põhikooli-õpilaste arvu hinnang		Teenuspiirkonda haaratud paikkondade arv
	2011	2030 hinnang	2011	2030 hinnang	2011	2030 hinnang	
Abja-Paluoja linn	4015	3361	4015	3361	338	285	7
Karksi-Nuia linn	3212	2689	3212	2689	292	246	7
Mustla	3326	2784	3326	2784	344	290	5
Suure-Jaani linn	6516	5455	5376	4501	540	454	9
Viiratsi Viljandi	3461	2897	3160	2645	292	246	3
Viljandi linn	27592	23099	25699	21514	2341	1971	16
Võhma linn	2328	1949	2328	1949	207	174	4
<i>Prognoositav muutus Viljandimaa rahvastikus (2030)</i>	84%		84%		84%		

Arvestades teenuspiirkondade olemasolevat ja potentsiaalset kliendibaasi arvestuslikku suurust ning kaugust teistest teenuskeskustest tehakse ettepanek määrata Viljandimaal täiendavalt 2. tasandi teenuskeskusteks Mõisaküla, Kõo ja Kolga-Jaani.

Keskuse paikkond	Elanike arv hea kättesaadavusega teenuspiirkonnas		Potentsiaalsete põhikooli-õpilaste arvu hinnang		Kaugus lähimast kõrgema tasandi keskusest
	2011	2030 hinnang	2011	2030 hinnang	
Mõisaküla linn	1279	1071	97	82	12,0
Kõo	1014	849	83	70	16,0
Kolga-Jaani	814	681	92	77	16,1

Kõigis kümnes maakonna 2. tasandi teenuskeskustes on kohalikud põhiteenused hästi kättesaadavad. Probleemseim on päevakeskuse teenus.

Teenuspiirkonna keskus	Toidu- ja esmatarbe-kaupade kauplus	Auto-kütuse müügikoht	Sularaha automaat	Postipunkt või postkontor	Sotsiaaltöötaja vastuvõtu-koht	Päeva-keskus	Politsei-ametniku vastuvõtu asukoht	Vaba-tahtlik pääste-meeskond	Valla- ja linna-valitsus
Abja-Paluoja linn	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	riiklik	jah
Karksi-Nuia linn	jah	jah	jah	jah	jah				jah
Kolga-Jaani	jah	jah	jah	jah	jah		jah	jah	jah
Kõo	jah	jah		jah	jah		jah		jah
Mustla	jah	jah	jah	jah	jah	jah			jah
Mõisaküla linn	jah		jah	jah	jah		jah	jah	jah
Suure-Jaani linn	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	riiklik	jah
Viiratsi	jah	jah		jah		jah			
Viljandi linn	jah	jah	jah	jah	jah	jah		riiklik	jah
Võhma linn	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah		jah

Teenuspiirkonna keskus	Lasteaed	Põhikool	Noorte-keskus	Rahvamaja	Raamatu-kogu	Välispordi-väljak	Terviserada	Spordisaal
Abja-Paluoja linn	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Karksi-Nuia linn	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Kolga-Jaani	jah	jah	jah	jah	jah	jah		jah
Kõo	jah	jah	noortetuba	jah	jah	jah	jah	jah
Mustla	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Mõisaküla linn	jah	jah	jah	jah	jah	jah		jah
Suure-Jaani linn	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Viiratsi	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Viljandi linn	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Võhma linn	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah

I tasandi teenuskeskused

Esimese taseme teenuskeskuse kriteeriumi täidab 34 Viljandimaa paikkonda või nende omavahel seotud väiksemat koostlust. Neist teenuste rahuldava kättesaadavuse tagamisel on olulised 7 keskust. Halliste, Tännassilma, Olustvere, Vastsemõisa ja Paistu vajadus tuleneb nende kontsentreerunud teenusvajadusest ning Kõpu ja Leie vajadus suuremast kaugusest kõrgema tasandi keskustest.

Keskuse paikkond	Elanike arv hea kättesaadavusega teenuspiirkonnas		Potentsiaalsete põhikooli-õpilaste arvu hinnang		Kaugus lähimast kõrgema tasandi keskusest
	2011	2030 hinnang	2011	2030 hinnang	
Halliste	1267	1061	127	107	7,2
Olustvere	1260	1055	135	114	6,3
Tännassilma	1135	950	93	78	15,7
Vastsemõisa	966	809	111	93	11,4
Paistu	951	796	113	95	12,4
Kõpu	704	589	73	61	19,7
Leie	495	414	41	35	29,3

Sagedamini kasutatavate kohalike põhi- ja lihtteenuste taristu on olulistes 1. tasandi teenuskeskustes käesoleval ajal valdavalt olemas. Leies puuduvad rahvamaja ja noortekeskus, Vastsemõisas põhikool, Tännassilmas noortekeskus.

Teenuspiirkonna keskus	Toidu- ja esmatarbe-kaupade kauplus	Lasteaed	Põhikool	Noorte-keskus või noortetuba	Rahvamaja	Raamatu-kogu	Spordisaal
Halliste	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Kõpu	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Leie	jah	jah	jah			jah	jah
Olustvere	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Paistu	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Tännassilma	jah	jah	jah		jah	jah	jah
Vastsemõisa	jah	jah		jah	jah	jah	jah

Kokkuvõte: Viljandimaa teenuskeskuste hierarhia

4. tasandi teenuskeskused	
Viljandi linn	
	3. tasandi teenuskeskused
	Abja-Paluoja linn
	Karksi-Nuia linn
	Suure-Jaani linn
	2. tasandi teenuskeskused
	Mustla
	Viiratsi
	Võhma linn
	Mõisaküla linn
	Kõo
	Kolga-Jaani
	1. tasandi teenuskeskused
	Halliste
	Kõpu
	Leie
	Olustvere
	Paistu
	Tänassilma
	Vastsemõisa